

Lovforslag nr. L 229. Fremsat den 18. februar 1992 af skatteministeren (Fogh Rasmussen)

Forslag

til

Lov om ændring af forskellige skattelove

(Formue- og indkomstskattepligt af afkastet af visse livsforsikringer m.v.)

§ 1

I lov om beskatningen af pensionsordninger m.v., jf. lovekøntgørelse nr. 580 af 7. august 1991, foretages følgende ændringer:

1. I § 1, stk. 1, udgår: », jf. dog § 50, stk. 1, nr. 2«.

2. § 1, stk. 2 – 3, ophæves.

3. § 1, stk. 4, der bliver stk. 2, affattes således: »Skatteministeren eller den, han bemyndiger dertil, kan fastsætte bestemmelser, hvorefter forsikringselskaber, pensionskasser og andre pensionsinstitutioner samt banker og sparekasser skal betegne policer, kontrakter, vedtægter, medlemsbeviser, kvitteringer og lignende således, at det umiddelbart fremgår, hvilken beskatningsform den pågældende ordning er undergivet.«.

4. § 40 A, stk. 3, ophæves.
Stk. 4 bliver herefter stk. 3.

5. § 50, stk. 1, affattes således:

»§ 50. Reglerne i stk. 2 – 6 gælder for:

1. pensionskasseordning, der ikke omfattes af kapitel 1, men som opfylder betingelserne i § 3,
2. livsforsikring omfattet af § 53 A, stk. 4, og
3. syge- og ulykkesforsikring, der ejes af den forsikrede.«.

6. § 50, stk. 3, ophæves.
Stk. 4-8 bliver herefter stk. 3-7.

7. I § 50, stk. 4, der bliver stk. 3, udgår 2. pkt.

8. I § 50, stk. 5, der bliver stk. 4, ændres »stk. 4« til: »stk. 3«.

9. § 50, stk. 8, ophæves.

10. § 53, stk. 2, ophæves.

11. Efter afsnit II indsættes som nyt afsnit:

»Afsnit II A

Indkomst- og formueskattepligtige forsikringsordninger m.v.

§ 53 A. Reglerne i stk. 2–4 gælder for:

1. livsforsikring, der ikke omfattes af kapitel 1, og
2. livsforsikring, der opfylder betingelserne i kapitel 1, men hvor forsikringens ejer ved ordningens oprettelse har givet afkald på beskatning efter reglerne i afsnit 1.

Stk. 2. Ved opgørelsen af den skattepligtige formue medregnes kapitalværdien af en livsforsikring, som er omfattet af stk. 1. Formueskattepligten påhviler ejeren af forsikringen eller den, der efter ejerens død i henhold til bestemmelserne i policen m.v. er berettiget til udbetaling af forsikringen.

Stk. 3. Ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst medregnes afkastet af livsforsikring, som er omfattet af stk. 1. Indkomstskattepligten påhviler ejeren eller den, der efter ejerens død i henhold til bestemmelserne i policen m.v. er berettiget til udbetaling af forsikringen. Afkastet opgøres som forskellen mellem på

den ene side forsikringens kapitalværdi ved indkomstårets udgang med tillæg af udbetalinger i årets løb og på den anden side forsikringens kapitalværdi ved indkomstårets begyndelse og med tillæg af indbetalinger i årets løb. Et negativt afkast af en forsikring kan kun modregnes i indkomstårets og de følgende 5 indkomstårs positive afkast af samme forsikring. Et negativt afkast kan kun fremføres til et senere indkomstår, hvis det ikke kan rummes i positivt afkast i et tidligere indkomstår.

Stk. 4. Livsforsikringer, der alene kan komme til udbetaling i tilfælde af den forsikredes død eller invaliditet inden forsikringstidens aftalte udløbstidspunkt, såfremt dette aftalte udløbstidspunkt ikke ligger senere end første policedag efter den forsikredes fyldte 80. år, behandles efter reglerne i § 50.«

12. I § 55 ændres »§ 50, stk. 4 og 8,« til: »§ 50, stk. 3, og § 53 A, stk. 3,«.

§ 2

I lov om en realrenteafgift af visse pensionskapitaler m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 541 af 10. juli 1991, foretages følgende ændring:

Efter § 5 indsættes som ny paragraf:

»§ 5 A. Livsforsikringselskaber omfattet af § 2, stk. 1, nr. 1, er ikke afgiftspligtige af den del af formueafkastet, som kan henføres til forsikringer omfattet af pensionsbeskatningslovens § 53 A, stk. 1 – 3. Afgiftsgrundlaget nedsættes med den procentdel, der svarer til forholdet mellem livsforsikringshensættelserne for livsforsikringer omfattet af pensionsbeskatningslovens § 53 A, stk. 1 – 3, og de samlede livsforsikringshensættelser ved afgiftsårets udløb.

Stk. 2. Ved beregningen af nedsættelsen efter stk. 1 ses der ved fastsættelsen af afgiftsgrundlaget og livsforsikringshensættelserne bort fra den del, der vedrører opsparing i investeringsfonds. Er forsikringer omfattet af pensionsbeskatningslovens § 53 A, stk. 1 – 3, tilknyttet investeringsfonds, forhøjes nedsættelsen efter stk. 1 med disse forsikringstageres andele af hele afgiftsgrundlaget for hver af de pågældende investeringsfonds.

Stk. 3. Den nedsættelse af afgiftsgrundlaget, der opnås i medfør af stk. 1 og 2, fragår i afgiftsgrundlaget inden nedsættelse efter § 6. Ved beregningen af nedsættelse efter § 6 fragår

nedsættelsen efter stk. 1 og 2 i det afgiftspligtige afkast og lægges til det afgiftsfrie afkast.«.

§ 3

I lov om indkomstskat og formueskat for personer m.v. (personsskatteloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 582 af 7. august 1991, som ændret ved § 1 i lov nr. 895 af 21. december 1991, foretages følgende ændring:

I § 4, *stk. 1*, indsættes efter nr. 14:

»15) afkast efter pensionsbeskatningslovens § 53 A, stk. 3.«.

§ 4

I lov om opkrævning af indkomst- og formueskat for personer m.v. (Kildeskat), jf. lovbekendtgørelse nr. 595 af 15. august 1991, som ændret ved lov nr. 896 af 21. december 1991, foretages følgende ændring:

I § 43, *stk. 2, litra f*, ændres »§ 46, stk. 2, og § 50, stk. 4 og 8,« til: »§ 46, stk. 1, og § 50, stk. 3,«.

§ 5

I skattekontrolloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 551 af 9. juli 1991, foretages følgende ændringer:

1. I § 8 B, *stk. 1, nr. 3*, ændres »§ 50, stk. 1, nr. 3-4, og stk. 8« til: »§ 50, stk. 1, nr. 1«.

2. I § 8 B, *stk. 1*, indsættes efter nr. 3 som nyt nummer:

»4) kapitalværdien og afkast af livsforsikringer omfattet af § 53 A, stk. 1-3, i nævnte lov,«.

Nr. 4-7 bliver herefter nr. 5-8.

3. I § 8 B, *stk. 4*, ændres »afsnit I eller II« til: »afsnit I, II eller II A«.

4. I § 8 B indsættes efter stk. 6:

»*Stk. 7.* Personer, der er skattepligtige efter pensionsbeskatningslovens § 53 A, stk. 1-3, af livsforsikringer tegnet i forsikringselskaber, der ikke driver forsikringsvirksomhed fra et fast driftssted i Danmark, skal afgive en erklæring om forsikringer efter skatteministerens nærmere bestemmelse til den kommunale skattemyndighed i den kommune, hvor den pågældende bor. Erklæringen skal kun afgives,

hvis forsikringen er tegnet på et tidspunkt, hvor forsikringstageren ikke var fuldt skattepligtig til Danmark. Erklæringen skal afgives inden udløbet af selvangivelsesfristen for det første indkomstår efter den fulde skattepligts indtræden, og erklæringen skal indeholde oplysninger til identifikation af forsikringens ejer (forsikringstager), forsikringsselskabet og forsikringspoliceen.«.

§ 6

Stk. 1. Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende og har virkning for forsikring og pensionsordning, der oprettes eller erhverves den 18. februar 1992 eller senere. Loven har dog ikke virkning for arv faldet den 18. februar 1992 eller senere af en forsikring oprettet før denne dato.

Stk. 2. Ophævelsen af pensionsbeskatningslovens § 1, stk. 2, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 2, har virkning fra og med den 18. februar 1992, uanset hvornår ordningen er oprettet.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Lovforslaget har tre formål:

I. Skattemæssig ligestilling af alle ikke fradragsberettigede opsparingsformer, hvad enten der er tale om indskud i danske eller udenlandske banker eller forsikringsselskaber.

II. Værn mod skattebetinget kapitalflugt.

III. Konkurrencemæssig ligestilling mellem danske og udenlandske livsforsikringsselskaber og pengeinstitutter.

Ad I. Skattemæssig ligestilling

I dag er der stor skattemæssig forskel på, hvor en likvid formue placeres.

Anbringelse i danske eller udenlandske pengeinstitutter behandles ens. Forrentningen af kapitalen er kapitalindkomst, og formuen er formueskattepligtig.

Anbringelse i kapitalforsikringer efter pensionsbeskatningslovens § 50 behandles derimod vidt forskelligt alt efter, om indskuddet sker her fra landet eller fra udlandet, inden indskyderen flytter til Danmark. Endvidere er der forskel på, om indskud sker i et dansk eller et udenlandsk forsikringsselskab.

En herboende dansker skal betale 40 pct.s præmieafgift af indskuddet. En udenlandsdansker er ikke skattepligtig her til landet og skal derfor ikke betale præmieafgift.

Ved indskud i danske forsikringsselskaber skal der betales realrenteafgift af det løbende afkast. Ved indskud i forsikringsselskaber i udlandet skal der ikke betales realrenteafgift.

Efter lovforslaget skal den samlede værditilvækst på livsforsikringer, hvor der ikke er fradragsret for indbetalingerne, beskattes som kapitalindkomst. Endvidere skal hele formuen placeret i sådanne livsforsikringer være formueskattepligtig. Der bliver således tale om en ensartet beskatning af formueanbringelsen, hvad enten den sker i danske eller udenlandske pengeinstitutter eller livsforsikringsselskaber.

Med lovforslaget opnås, at alle med samme skatteevne kommer til at betale samme skat, og at der opnås konkurrencemæssig neutralitet mellem danske og udenlandske pengeinstitutter og livsforsikringsselskaber.

Ad II. Værn mod skattebetinget kapitalflugt

Efter de gældende regler kan formuen indskydes i et udenlandsk livsforsikringsselskab uden præmieafgift under ophold i udlandet. Ved at placere formuen i en kapitallivsforsikring i et udenlandsk livsforsikringsselskab inden flytning til Danmark opnås en permanent skattefritagelse af afkastet af den indskudte kapital, lige som der opnås formueskattefrihed. Indskyderen kan til enhver tid hæve beløb skattefrit til privatforbrug her i landet. Arrangementet er dog ikke forbeholdt personer med formue. På grund af den gunstige skattemæssige behandling af det løbende afkast kan det betale sig at lånefinansiere indskud på udenlandske kapitallivsforsikringer.

Da lovforslaget skattemæssigt ligestiller enhver likvid formueanbringelse, hvad enten den sker i danske eller udenlandske pengeinstitutter og livsforsikringsselskaber, modvirkes en skattebetinget kapitalflugt.

Ad III. Konkurrencemæssig ligestilling mellem danske og udenlandske livsforsikringsselskaber og pengeinstitutter

Forslaget gør det lettere for danske livsforsikringsselskaber at sælge livsforsikringer til personer bosat i udlandet. Efter de gældende regler er hele livsforsikringsselskabets afkast pålagt realrenteafgift, også den del, der tilfalder udlændinge. Disse vil derfor ofte foretrække indskud i udenlandske livsforsikringsselskaber, der ikke er pålagt en løbende beskatning svarende til realrenteafgiften.

Efter lovforslaget fritages danske livsforsikringsselskaber for realrenteafgift af den del af afkastet, som kan henføres til forsikringer, hvor indskyderen har givet afkald på fradragsretten. Da udlændinge ikke er skattepligtige her til landet, betyder afkaldet på fradragsret ingenting.

Lovforslaget vil således gøre danske livsforsikringselskaber mere konkurrencedygtige bl.a. i EF's indre marked.

Gældende regler

2. I pensionsbeskatningslovens §§ 50-51 under lovens afsnit II om andre pensionsordninger, forsikringer m.v. er fastsat regler for en række ordninger, der ikke er fradragsberettigede ved indkomstopgørelsen.

Reglerne omfatter livsforsikringer, der ikke opfylder betingelserne for, at der kan opnås fuld fradragsret for indbetalingerne. Det kan f. eks. skyldes, at der er aftalt udbetaling før det fyldte 60. år, eller at forsikringen er tegnet i et udenlandsk selskab. Endvidere omfatter reglerne livsforsikring, for hvilken forsikringens ejer ved oprettelsen af ordningen har givet afkald på fradragsretten efter reglerne i kapitel 1.

Endelig omfatter reglerne pensionsordninger (livsforsikring, pensionskasseordning, rate- og kapitalpension), der er omfattet af kapitel 1, men efter pensionsbeskatningslovens § 1, stk. 2, er valgt henført til beskatning efter § 50.

3. Efter pensionsbeskatningslovens § 50, stk. 3, pålægges de årlige *præmier eller bidrag* ud over et vist grundbeløb (i 1992 6.200 kr.) *til visse livsforsikringer 40 pct. i afgift*.

Præmieafgiften, der blev indført i 1985, har til formål at begrænse skattefordelene ved, at skattepligtige personer placerer formuer i livsforsikringer, hvori der indgår et stort opsparingselement, og hvor forsikringselementet er af forholdsvis underordnet betydning.

4. Præmieafgiften påhviler kun fuldt skattepligtige personer efter kildeskattelovens § 1. Endvidere påhviler afgiften selskaber og foreninger m.v., som er skattepligtige efter selskabsskattelovens § 1 eller efter lov om beskatning af fonde, visse foreninger og institutter m.v.

Afgiften omfatter præmier og bidrag til livsforsikringer, der ikke omfattes af lovens kapitel 1, og livsforsikring, der opfylder betingelserne i kapitel 1, men hvor der ved oprettelsen er givet afkald på beskatning efter kapitel 1.

Præmieafgiften omfatter eksempelvis livsforsikringer med meget kort løbetid, og hvor en sum kommer til udbetaling på et aftalt udløbstedspunkt. Præmieafgiften gælder også for forsikringer, der ikke opfylder samtlige betingelser for, at forsikringen kan være omfattet af kapitel 1. Det kan f. eks. være fordi der er indsat andre begunstigede end nævnt i forsik-

ringsaftalelovens § 105. Det kan også være fordi ordningen er oprettet i et udenlandsk selskab.

Præmieafgiftsreglen gælder uanset, om der er tale om en livsforsikring med løbende udbetalinger, sumudbetaling eller ratevise udbetalinger.

Præmieafgiftsreglen gælder for ordninger i både indenlandske og udenlandske forsikringselskaber.

Livsforsikringer, der alene kommer til udbetaling i tilfælde af den forsikredes død eller invaliditet inden forsikringens udløbstedspunkt (ophørende livsforsikring) er undtaget fra præmieafgift, fordi der er tale om rene *risikoforsikringer*. Præmieafgiftsfrigtagelsen gælder dog kun, hvis forsikringens udløbstedspunkt ikke ligger senere end første policedag efter den forsikredes fyldte 80. år.

5. *Løbende udbetalinger* fra ordninger, som nævnt i lovens § 50, stk. 1, der bortfalder ved den forsikredes eller pensionsberettigedes død, skal medregnes ved opgørelsen af den *skattepligtige indkomst* efter pensionsbeskatningslovens § 50, stk. 4, jf. statskattelovens § 4 c.

Andre udbetalinger end løbende, livsbetingede ydelser skal efter pensionsbeskatningslovens § 50, stk. 5, jf. statskattelovens § 5 b, *ikke* medregnes til den *skattepligtige indkomst*.

Skatte- og afgiftsfrigtagelsen gælder ikke, hvis en forsikringssum udbetales til en anden end ejeren eller den, der efter ejerens død i henhold til forsikringspolice er berettiget til udbetalingen. I så fald skal beløbet medregnes til modtagerens skattepligtige indkomst efter pensionsbeskatningslovens § 56, stk. 2.

Tilskrivning af bonus og renter m.v. indgår ikke ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst, jf. pensionsbeskatningslovens § 50, stk. 6.

For kapitalforsikringer tegnet i danske forsikringselskaber skal der betales realrenteafgift af afkastet efter de almindelige regler. Forsikring, der er tegnet i udlandet, er ikke realrenteafgiftspligtig.

6. Efter statskattelovens § 12 gælder der formueskattefrihed for suspensivt betingede formuerettigheder. Formueskattefriheden gælder for livsforsikringer, jf. pensionsbeskatningslovens § 50, stk. 7, så længe forsikringsbegivenheden ikke er indtrådt.

Pengeinstitutordninger er rene opsparingsordninger. For sådanne ordninger, der er omfattet af lovens kapitel 1 gælder efter pensionsbeskatningslovens § 22, at de ikke skal medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige formue. Pengeinstitutordninger efter § 50 skal derimod medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige formue.

7. Efter pensionsbeskatningslovens § 1, stk. 2 og 3, kan forsikringsordninger, pensionskasseordninger og pengeinstitutordninger *henføres til beskatning efter § 50*. Denne adgang gælder kun for *begrænset skattepligtige* og *ikke skattepligtige* personer til Danmark. Efter henførelsen er der ikke fradragsret for indbetalingerne til ordningen. Når den pågældende igen bliver fuldt skattepligtig til Danmark behandles ordningen atter efter reglerne i lovens kapitel 1.

Ved at vælge beskatning efter lovens § 50 opnås en begrænsning af beskatningen af udbetalingerne. Løbende livsbetingede ydelser indkomstbeskattes efter § 50, stk. 4, kun for så vidt angår 70 pct. af udbetalingerne, og kapitaludbetalinger, herunder udbetalinger fra rateordninger er skattefrie. Den reducerede indkomstbeskatning af løbende ydelser og skattefrit-heden for sumudbetalinger gælder kun for den del af udbetalingerne, som hidrører fra bidrag, præmier m.v., der forfalder henholdsvis indbetales i de(t) indkomstår, hvor ordningen er valgt beskattet efter § 50.

Ordninger, der er valgt henført til beskatning efter § 50, er fortsat realrenteafgiftspligtige.

8. Der er efter § 50, stk. 1, nr. 2, adgang til at give *afkald på beskatning efter reglerne i lovens kapitel 1* for livsforsikring, der opfylder betingelserne i kapitel 1, ved oprettelsen af ordningen.

Dette indebærer, at der gives afkald på fradragsretten i kapitel 1 for præmier m.v. Forsikringen beskattes herefter efter § 50. Beskatningen af de løbende ydelser begrænses dog ikke som for ordninger, der er valgt henført til beskatning efter § 50. Forsikringen kan ikke senere vælges beskattet efter pensionsbeskatningslovens kapitel 1.

Lovforslagets baggrund

9. De lempelige beskatningsregler for forsikringer uden fradragsret har været gældende siden statsskatteloven fra begyndelsen af dette århundrede. Reglerne er som anført i princippet videreført i pensionsbeskatningsloven.

Der er siden fastsættelsen af reglerne i statsskatteloven imidlertid sket en udvikling af de forsikringsprodukter, der udbydes, i retning af investeringsprodukter med et meget lille forsikringselement. Endvidere har EF-livsforsikringsdirektiverne inden for de seneste år øget kendskabet til og interessen for at tegne ordninger i udenlandske selskaber.

10. Præmieafgiften efter § 50, stk. 3, gælder som nævnt kun for personer, der er fuldt skattepligtige på det tidspunkt, hvor indbetalingerne til forsikringen foretages. Personer, der ikke er fuldt skattepligtige til Danmark på det tidspunkt, hvor præmierne til for-

sikringen indbetales, er ikke omfattet af præmieafgiftsreglen. Danskere, der ikke er bosat i Danmark, kan dermed placere en likvid *formue* ved et kapitalindskud i en forsikringsordning i et udenlandsk forsikringsselskab, herunder datterselskaber af danske forsikringsselskaber *uden* at blive pålagt *præmieafgift*.

Når en udlandsdanske vender tilbage til Danmark med en livsforsikring, der er tegnet i et udenlandsk selskab, opnår vedkommende flere skattemæssige fordele.

For det første bliver allerede indbetalte kapitalindskud med tillæg af rente eller bonus ikke omfattet af præmieafgiftsreglen i § 50, stk. 3, ved tilbageflytningen og den fulde skattepligts indtræden, fordi afgiftspligten kun gælder på præmiebetalingstidspunktet.

For det andet medregnes kapitalforsikringen ikke ved opgørelsen af den *skattepligtige formue* ligesom i øvrigt livsforsikringer, der er tegnet i danske livsforsikringsselskaber, heller ikke medregnes til den skattepligtige formue.

For det tredje sker der efter tilbageflytningen ingen *løbende beskatning* af ordningen svarende til den danske realrenteafgift. Før tilbageflytningen er værditilvæksten i den udenlandske forsikring heller ikke undergivet den danske realrenteafgift. Hertil kommer, at udlandsdanske i nogle tilfælde opnår en yderligere fordel derved, at de udenlandske livsforsikringsselskaber kan være skattefrie. Det gælder ordninger på f. eks. Guernsey.

For det fjerde er *udbetalingerne* fra livsforsikringer *skatte- og afgiftsfrie*, når udbetalingen sker som en sum.

Den eneste betingelse for at opnå disse skattefordele er som nævnt, at udlandsdanske skal sørge for at indskyde formuen i et udenlandsk selskab på et tidspunkt, hvor vedkommende endnu ikke er fuldt skattepligtig til Danmark.

11. Ordninger i udenlandske forsikringsselskaber kan tegnes enten som en ophørende forsikring, der udløber på et nærmere bestemt tidspunkt, eller som en livsvarig ordning. Børn eller børnebørn indsættes i nogle tilfælde som de forsikrede i de livsvarige ordninger. Når forsikringen tegnes med eksempelvis et barn som forsikret, kan der i policen indføjes en bestemmelse om, at den pågældende skal indtræde som ejer af forsikringen ved den første ejers død. Herved går forsikringen i arv, og først når barnet dør, udbetales ordningen. Ved at indsætte børn eller børnebørn som de forsikrede liv, reduceres risikoelementet meget væsentligt.

I forsikringspolice med det udenlandske forsikringselskab vil det typisk være aftalt, at ejeren kan foretage hel eller delvis ophævelse før forsikringstidens udløb.

I andre tilfælde er det aftalt, at indbetalingerne foretages til flere policer med successive udløbstidspunkter f. eks. med 1 års mellemrum på samme måde, som man hæver beløb på en bankkonto.

Uanset hvordan udbetalingen er aftalt, vil den i alle tilfælde være skattefri medmindre ordningen udbetales som løbende ydelser.

Disse forsikringsordninger ligger meget tæt på at være egentlige opsparingsordninger. Livsforsikringsdækningen udgør kun en beskedent andel af det kapitalindskud, der foretages i ordningen.

Lovforslaget

12. Det foreslås at gøre opsparingslignende livsforsikringer, der ikke er fradragsberettigede efter pensionsbeskatningslovens kapitel 1, formueskattepligtige. Endvidere skal det løbende afkast af forsikringen være indkomstskattepligtigt (kapitalindkomst).

Reglerne skal gælde for alle andre ordninger end egentlige risikoforsikringer. Baggrunden for oprettelsen af risikoforsikringer skal ikke søges i skattemæssige overvejelser. Reglerne for disse ordninger foreslås derfor ikke ændret.

Pensionsbeskatningsloven vil herefter indeholde 3 forskellige regelsæt for livsforsikringer m.v. afhængigt af forsikringens karakter: fradragsberettigede forsikringer, der beskattes ved udbetalingen, indkomst- og formueskattefrie risikoforsikringer uden fradragsret og indkomst- og formueskattepligtige opsparingslignende forsikringer uden fradragsret.

13. De foreslåede regler skal gælde for alle forsikringer, der ikke er enten rene risikoforsikringer eller omfattet af pensionsbeskatningslovens kapitel 1. De foreslåede regler skal gælde for alle fuldt skattepligtige personer herunder hjemvendte udlandsdanskere, der forinden tilbageflytning til Danmark har oprettet en forsikring i udlandet. Afgørende for, om reglerne skal anvendes, er kun, om forsikringens ejer er fuldt skattepligtig på beskatningstidspunktet.

De foreslåede regler skal gælde for forsikring uanset, om den er tegnet i Danmark eller i udlandet. Reglerne vil derfor også omfatte livsforsikring tegnet af danskere, der aldrig har været udlandsdanskere. På grund af den samtidige ophævelse af præmieafgiften på 40 pct. stilles disse personer dog ikke dårligere end i dag. Reglerne vil også gælde for udlændinge, der bliver fuldt skattepligtige til Danmark.

Det skønnes, at der efter gennemførelsen af reglerne kun i meget begrænset omfang vil blive oprettet indkomst- og formueskattepligtige ordninger.

14. Formueværdien af forsikringen skal opgøres som værdien af forsikringen. Herved forstås forsikringens kapitalværdi.

Afkastet af forsikringen er indkomstskattepligtigt. Afkastet skal medregnes ved opgørelsen af kapitalindkomsten.

For at undgå dobbeltbeskatning af det løbende afkast fritages livsforsikringselskabet for realrenteafgift af det samlede afgiftsgrundlag, der kan henføres til de pågældende forsikringer. Danske livsforsikringselskaber kan herved tilbyde realrenteafgiftsfrie livsforsikringer i udlandet.

Præmieafgiften foreslås ophævet, idet den erstattes af de foreslåede regler om indkomstskatte- og formueskattepligt.

15. Efter forslaget skal reglerne kun have virkning for opsparingslignende forsikringsordninger, der oprettes eller erhverves på dagen for lovforslagets fremsættelse eller senere.

Udlandsdanskere, der inden lovforslagets fremsættelse har oprettet en ordning, bevarer således ved tilbageflytning til Danmark skattefordele efter gældende regler.

16. I et enkelt tilfælde foreslås forsikringer undtaget fra indkomst- og formueskattepligt.

Undtagelsen gælder forsikringer m.v., der alene kan komme til udbetaling ved den forsikredes død eller invaliditet inden forsikringstidens aftalte udløbstidspunkt (risikoforsikringer).

17. Det foreslås endvidere helt at afskaffe den adgang, der i 1985 ved lov nr. 527 af 11. december 1985 blev opretholdt for ikke fuldt skattepligtige personer til efter § 1, stk. 1-2, at vælge en ordning henført til beskatning efter § 50.

Såfremt henførselsadgangen ikke afskaffes, ville udlandsdanskere, efter at den fulde skattepligt til Danmark er ophørt, kunne henføre en almindelig fradragsberettiget ordning til beskatning efter § 50. Når ordningen er henført til beskatning efter denne bestemmelse, kan formuen indskydes på ordningen med heraf flydende skattefordele efter § 50. Udlandsdanskere har ingen fradragsret, men dette er ikke afgørende, fordi vedkommende ikke er fuldt skattepligtig til Danmark.

Afskaffelsen skal i øvrigt også ses i sammenhæng med, at henførselsadgangen i 1985 kun blev bevaret for ikke fuldt skattepligtige personer, der ikke blev

omfattet af den samtidigt gennemførte præmieafgift. Efter lovforslaget kan begrænset og ikke skattepligtige personer ikke længere med fordel oprette opsparingslignende forsikringsordninger efter § 50, og de bør derfor heller ikke kunne henføre en eksisterende ordning til § 50.

Afskaffelsen skønnes ikke at få den store praktiske betydning, fordi henførselsadgangen kun anvendes i mindre omfang.

Administrative konsekvenser

Lovforslaget skønnes ikke at have nævneværdige administrative konsekvenser.

Provenumæssige konsekvenser

Forslaget medfører, at ikke-fradragsberettigede opsparingslignende livsforsikringer, der oprettes fremover, bliver formueskattepligtige og afkastet bliver indkomstskattepligtigt som kapitalindkomst.

Der vil herved fremkomme en provenuevinst, hvis størrelse vil afhænge af størrelsen og antallet af fremtidige ordninger. Der er ikke holdepunkter for et nærmere skøn herover, bl.a. fordi det ikke vides, hvor mange ordninger der findes i dag, og hvor store de er. Da forslaget kun omfatter nytegnede ordninger, må merprovenuet imidlertid antages at være meget beskedent de første år, men det vil være voksende over en årrække.

Ophævelsen af præmieafgiften vil medføre et yderst beskedent provenutab.

Forslaget om at fritage danske livsforsikringselskaber for realrenteafgift af de ordninger, der omfattes af de nye bestemmelser, har dels til formål at hindre dobbeltbeskatning af afkastet i danske selskaber, dels at gøre det muligt for danske livsforsikringselskaber at udbyde livsforsikringer i udlandet, der ikke er pålagt realrenteafgift. Forslaget indebærer derfor ikke et provenutab.

Spaltehenvisninger

Lov om beskatningen af pensionsordninger m.v. er senest ændret ved lov nr. 255 af 24. april 1991, jf. Folketingstidende 1990-91, (2. samling), sp. 38, 573, 2485; tillæg A, 15; tillæg B, 471; tillæg C, 345.

Lov om en realrenteafgift af visse pensionskapitaler m.v. og skattekontrolloven er senest ændret ved lov nr. 394 af 6. juni 1991, jf. Folketingstidende 1990-91 (2. samling), sp. 38, 574, 6977, 7457; tillæg A, 111; tillæg B, 1293; tillæg C, 883.

Lov om indkomst af formueskat for personer m.v. (personskatteloven) er senest ændret ved lov nr. 895 af 21. december 1991, jf. Folketingstidende 1991-92, sp. 3553, 3971, 4250, 4580; tillæg A, 3387.

Lov om opkrævning af indkomst- og formueskat for personer m.v. (Kildeskat) er senest ændret ved lov nr. 896 af 21. december 1991, jf. Folketingstidende 1991-92, sp. 3553, 3971, 4250, 4581; tillæg A, 3403.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1.

Der er tale om en redaktionel ændring som følger af forslagens § 1, nr. 2.

Til nr. 2.

Efter pensionsbeskatningslovens § 1, stk. 2, kan en ejer af en forsikring, en kontohaver eller et pensionskassemedlem, der ikke samtidig er fuldt skattepligtig her til landet, vælge, at en ordning, der omfattes af pensionsbeskatningslovens § 2, nr. 4, eller §§ 5 - 13, henføres til beskatning efter pensionsbeskatningslovens § 50. Hvis en ordning er valgt henført til beskatning efter § 50, gælder reglerne i denne bestemmelse herefter for bidrag og præmier, der forfalder efter indgåelsen af aftalen, samt for udbetalinger, der svarer til sådanne præmier og bidrag.

Efter pensionsbeskatningslovens § 1, stk. 3, ophører valget efter stk. 2 om beskatning efter § 50 med at have virkning for indbetalte præmier og bidrag efter, at den fulde skattepligt er genindtrådt.

Forslaget går ud på, at pensionsbeskatningslovens § 1, stk. 2 - 3 ophæves. Der er herefter ikke adgang til at vælge en ordning henført til beskatning efter § 50.

Afskaffelsen af henførselsadgangen indebærer, at en udlandsdanser efter tilbageflytning til Danmark ikke kan opnå skattefrie sumudbetalinger fra en opsparingslignende forsikringsordning, herunder ophævelse i utide.

Afskaffelsen indebærer endvidere, at bidrag og præmier, som en ikke fuldt skattepligtig betaler til en dansk ordning uden fradragsret, ikke modsvares af en lavere beskatning af de senere løbende ydelser og skatte- og afgiftsfrihed for andre udbetalinger.

Til nr. 3.

Bestemmelsen, der svarer til den gældende bestemmelse i § 1, stk. 4, nr. 2, indeholder en bemyndigelse for skatteministeren til at fastsætte regler om, at forsikringselskaber, pensionskasser, pengeinstitutter m.v. skal betegne policer, kontrakter o.lign. således, at det umiddelbart fremgår, hvilken beskatningsform der er tale om.

Der er i bekendtgørelse nr. 743 af 17. oktober 1986 om kontrollen af pensionsordninger m.v. fastsat sådanne nærmere regler.

Til nr. 4.

Der er tale om en konsekvensændring som følge af lovforslagets § 1, nr. 2. Ophævelsen af bestemmelsen har dog ikke virkning for ordninger, der allerede er valgt henført til beskatning efter § 50.

Til nr. 5.

Området for § 50-ordninger er efter forslaget reduceret væsentligt.

Efter forslaget vil pensionsbeskatningslovens § 50, stk. 1, omfatte livsforsikring, der ikke er omfattet af den foreslåede bestemmelse i pensionsbeskatningslovens § 53 A, jf. lovforslagets § 1, nr. 11. Alle livsforsikringer uden fradragret for præmier er som udgangspunkt omfattet af de foreslåede bestemmelser i § 53 A, stk. 1 – 3, *medmindre* der er tale om en ren risikoforsikring som nævnt i § 53 A, stk. 4. Sådanne rene risikoforsikringer skal fortsat beskattes efter § 50.

§ 50 vil herudover kun omfatte – som efter gældende regler – pensionskasseordning, der ikke omfattes af kapitel 1, men som opfylder betingelserne i § 3, samt syge- og ulykkesforsikring, der ejes af den forsikrede.

Ordninger omfattet af § 50 medregnes ikke ved opgørelsen af den skattepligtige formue.

Til nr. 6.

Det foreslås at ophæve præmieafgiften efter pensionsbeskatningslovens § 50, stk. 3, på 40 pct. af præmier til visse livsforsikringer udover et vist grundbeløb (i 1992 6.200 kr).

Afgiften omfatter bidrag og præmier til livsforsikring efter § 50, stk. 1, nr. 1 – 2, for fuldt skattepligtige personer og for selskaber og foreninger m.v.

Præmieafgiften er ikke længere nødvendig, når opsparingslignende livsforsikringer bliver indkomst- og formueskattepligtige.

Til nr. 7.

For livsforsikring og pensionskasseordninger som nævnt i § 50, stk. 1, nr. 4, der efter lovens § 1, stk. 2, er valgt beskattet efter § 50, gælder, at kun 70 pct. af udbetalingerne medregnes til den skattepligtige indkomst.

Da henførselsadgangen foreslås afskaffet, skal bestemmelsen om beskatning af kun 70 pct. af udbetalingerne afskaffes. Afskaffelsen har dog ikke virkning

for ordninger, der allerede er valgt beskattet efter § 50.

Til nr. 8.

Der er tale om konsekvensændring som følge af lovforslagets § 1, nr. 6.

Til nr. 9.

I pensionsbeskatningslovens § 50, stk. 8, er fastsat, at bestemmelsen om beskatning af kun 70 pct. af udbetalingen også gælder for visse forsikringer og pensionskasseordninger, der var omfattet af renteforsikringsloven ved pensionsbeskatningslovens ikrafttræden i 1972.

Det foreslås at ophæve bestemmelsen.

Til nr. 10.

Der er tale om en konsekvensændring som følge af lovforslagets § 1, nr. 2. Ophævelsen har dog ikke virkning for ordninger, der allerede er valgt beskattet efter § 50.

Til nr. 11.

De foreslåede nye bestemmelser for andre ordninger end risikoforsikringer foreslås indsat i et nyt afsnit II A i pensionsbeskatningsloven om indkomst- og formueskattepligtige forsikringsordninger m.v.

Reglerne skal omfatte livsforsikring, der ikke er omfattet af kapitel 1, d.v.s. livsforsikring uden fradragret for indbetalte præmier, samt livsforsikring, der opfylder betingelserne i kapitel 1, men hvor forsikringens ejer ved ordningens oprettelse har givet afkald på beskatning efter reglerne i afsnit 1.

Bestemmelserne er udformet således, at livsforsikring er omfattet af de foreslåede bestemmelser i § 53 A, stk. 1 – 3, *medmindre* den er undtaget efter de foreslåede bestemmelser i § 53 A, stk. 4.

Afkastet opgøres efter § 53 A, stk. 3, som forskellen mellem på den ene side forsikringens kapitalværdi ved indkomstårets udgang med tillæg af udbetalinger i årets løb og på den anden side forsikringens kapitalværdi ved indkomstårets begyndelse og med tillæg af indbetalinger i årets løb. Det skattemæssigt opgjorte afkast efter bestemmelsen i stk. 3 er ikke sammenfaldende med det afkast, som forsikringselskabet tilskriver ordningen. Det skyldes, at ind- og udbetalinger indgår i opgørelsen af det skattemæssige afkast. Afkastberegningen indebærer, at i en ordning, der omfatter både opsparing og et risikoelement, bliver udbetalinger, der udløses ved forsikringsbegivenhedens indtræden, fra ordningens indkomstbeskattet.

Er der ingen kapitalværdi ved indkomstårets begyndelse eller ved indkomstårets udløb f.eks. ved udløb eller ophævelse, opgøres afkastet som forskellen mellem udbetalinger og indbetalinger.

Ved forsikringens kapitalværdi forstås forskellen mellem på den ene side nutidsværdien af selskabets øjeblikkelige og fremtidige forpligtelser over for forsikringstageren inklusive fordelt bonus, og på den anden side nutidsværdien af de præmier, som forsikringstageren skal betale i fremtiden. Summen af samtlige selskabets forpligtelser skal afsættes i årsregnskabet som livsforsikringshensættelser.

Er pensionsordningen tegnet i et udenlandsk livsforsikringsselskab, skal kapitalværdien opgøres på samme måde som for ordninger i danske livsforsikringsselskaber. Opgør det udenlandske selskab ikke hvert år kapitalværdien som ovenfor anført, f.eks. fordi det ikke årligt tilskriver bonus (hvilket kendes fra visse engelske forsikringsordninger), er skattemyndigheden berettiget til at fastsætte kapitalværdien skønsmæssigt. Det har dog formodningen imod sig, at der i noget videre omfang skulle finde pensionsopsparring sted i sådanne ordninger, hvor indskyderen ikke af selskabet kan få oplysning om pensionsopsparringens reelle størrelse, ligesom der i sådanne tilfælde ofte vil være meget begrænsede muligheder for at tilbagekøbe ordningen.

Afkastet af forsikringen er indkomstskattepligtigt som kapitalindkomst, jf. lovforslagets § 3.

Indkomstskattepligten af afkastet påhviler ejeren af forsikringen eller den, der efter ejerens død er berettiget til udbetaling af forsikringen.

Forsikringens kapitalværdi skal efter den foreslåede bestemmelse i pensionsbeskatningslovens § 53 A, stk. 2, medregnes til den formueskattepligtige værdi.

Formueskattepligten påhviler ejeren af forsikringen eller ordningen eller den, der efter ejerens død i henhold til bestemmelserne i policen m.v. er berettiget til udbetaling af forsikringen.

De foreslåede regler skal gælde for alle personer, der er fuldt skattepligtige efter kildeskattelovens § 1. Udlandsdanskere, der forinden tilbageflytning til Danmark har oprettet en opsparingslignende forsikring i udlandet, ligestilles med danskere, der har oprettet en ordning i udlandet. Afgørende for, om reglerne skal anvendes er kun, om forsikringens ejer er fuldt skattepligtig til Danmark på beskatningstidspunktet. Begrænset skattepligtige personer er ikke omfattet af de foreslåede regler.

Det er for anvendelsen af de foreslåede regler uden betydning, om forsikringen er tegnet i Danmark eller udlandet. Der skabes herved ligestilling mellem danske og udenlandske forsikringer.

I § 53 A, stk. 4, foreslås visse forsikringer og pensionsordninger undtaget fra beskatning efter de foreslåede bestemmelser i § 53 A, stk. 1 - 3.

Undtagelsen gælder forsikringer m.v., der alene kan komme til udbetaling ved den forsikredes død eller invaliditet inden forsikringstidens aftalte udløbstidspunkt (risikoforsikringer) som f.eks. gruppelevsforikringer. Det er en betingelse, at det aftalte udløbstidspunkt ikke ligger senere end første police-dag efter den forsikredes fyldte 80 år.

Sådanne forsikringer er omfattet af reglerne i pensionsbeskatningslovens afsnit II om andre pensionsordninger, forsikringer m.v., d.v.s. at de er omfattet af § 50 med heraf flydende skattemæssige fordele.

Til nr. 12.

Der er tale om konsekvensændringer.

Til § 2

Som modstykke til, at forsikringstageren bliver indkomstskattepligtig af det løbende værditilvækst på livsforsikringer, der ikke er omfattet af pensionsbeskatningslovens kapitel 1, foreslås det at fritage livsforsikringsselskabet for realrenteafgift af den del af det samlede afgiftsgrundlag, der kan henføres til sådanne forsikringer. Herved undgås dobbeltbeskatning af det løbende afkast.

Endvidere opnås, at danske livsforsikringsselskaber kan tilbyde realrenteafgiftsfrie livsforsikringer i udlandet, således at de bliver konkurrencedygtige i forbindelse med etableringen af det indre marked.

Så længe forsikringstageren ikke er fuldt skattepligtig her til landet, vil vedkommende ikke blive undergivet løbende indkomstskattepligt af værdistigningen på livsforsikringen, og skal heller ikke betale skat af udbetalinger ved udløb, død eller genkøb.

Nedsættelsen af realrenteafgiftsgrundlaget efter bestemmelsens stk. 1 sker efter forholdet mellem livsforsikringshensættelsen for de forsikringer, som bliver omfattet af de foreslåede regler i pensionsbeskatningslovens § 53 A, og de samlede livsforsikringshensættelser for hele selskabet.

Livsforsikringshensættelserne er det beløb, som selskabet »skylder« forsikringstagerne, og som i årsregnskabet henlægges til dækning af forpligtelserne over for de forsikrede. Livsforsikringshensættelserne opgøres som den samlede værdi af selskabets forsikringsaftaler inklusive bonus, der er fordelt til forsikringstagerne, samt årets bonus.

Nedsættelsesberegningen er udformet som en formodsmæssig beregning, idet realrenteafgiften påhviler hele forsikringsselskabet som sådant. Beregnin-

F. t. l. vedr. forskellige skattelove

gen forudsætter således, at realrenteafgiften fordeles forholdsmæssigt mellem samtlige forsikringer.

I den senere tid er danske livsforsikringselskaber begyndt at udbyde livsforsikringer tilknyttet opsparing i investeringsfunds (klasse III forsikringer). Sådanne investeringsfunds er puljebaserede opsparingsordninger, der svarer til pengeinstitutternes puljeordninger, og hvor forsikringstageren ved forsikringens udløb eller ved genkøb får udbetalt et beløb svarende til sin andel i de enkelte investeringsfonde (-puljer).

Når der er tale om opsparing tilknyttet klasse III forsikringer, vil det være uretfærdigt at fordele den samlede realrenteafgift forholdsmæssigt på samtlige forsikringer, når nogle forsikringstagere har valgt at foretage puljeopsparing i aktiepuljer, der ikke udløser realrenteafgift, mens andre vælger at placere opsparingen i realrenteafgiftspligtige obligationspuljer. Når livsforsikringselskabet udbyder puljebaserede opsparingsordninger, foretages beregningen derfor i to trin.

Først fradrages i det samlede afgiftsgrundlag den del, der vedrører afkast af aktiver i investeringspuljer. Det herefter fremkomne afgiftsgrundlag nedsættes med den procentdel, der svarer til forholdet mellem livsforsikringshensættelserne for de realrenteafgiftsfrie forsikringer og de samlede livsforsikringshensættelser. Ved denne beregning ses der ved opgørelsen af livsforsikringshensættelserne bort fra den del, der vedrører investeringspuljerne.

Herefter nedsættes den del af afgiftsgrundlaget, som vedrører afkast af aktiver i investeringspuljerne, jf. bestemmelsens stk. 2. Nedsættelsen sker med den del af afkastet, som kan henføres til ikke-fradragsberettigede forsikringer omfattet af pensionsbeskatningslovens kapitel I.

Efter realrenteafgiftslovens § 6 nedsættes livsforsikringselskabers afgiftsgrundlag med en procentdel af den skattepligtige indkomst for det indkomstår, der svarer til afgiftsåret. Procentdelen udgør forholdet mellem på den ene side afgiftspligtigt afkast og det samlede afkast.

Formålet med bestemmelsen er på skematisk vis at undgå, at livsforsikringselskaber pålægges realrenteafgift af afkastet af livsforsikringselskabets egenkapital, dvs. realrenteafgift af selskabets skattepligtige indkomst. Da en del af den skattepligtige indkomst vedrører afkast, som er realrenteafgiftsfrit, f.eks. aktieudbytte, nedsættes afgiftsgrundlaget kun med den del af den skattepligtige indkomst, som forholdsmæssigt kan henføres til det realrenteafgiftspligtige afkast. Den forholdsmæssige andel opgøres efter forholdet mellem på den ene side det afgifts-

pligtige afkast og på den anden side summen af afgiftspligtigt og afgiftsfrit afkast.

Når livsforsikringselskaber efter de foreslåede regler opnår en yderligere nedsættelse af afgiftsgrundlaget, er det nødvendigt at korrigere beregningen efter § 6, fordi der ikke skal svares afgift af den del af afgiftsgrundlaget, der kan henføres til forsikringer omfattet af den foreslåede bestemmelse i pensionsbeskatningslovens § 53 A. Det foreslås derfor i bestemmelsens stk. 4, at den nedsættelse af afgiftsgrundlaget, som kan opnås ved tegning af de omtalte forsikringer, fragår i det afgiftspligtige afkast og tillægges det afgiftsfrie afkast ved beregningen af den i realrenteafgiftsloven § 6 nævnte procentdel.

Til § 3

Det foreslås, at afkastet af en forsikring omfattet af § 53 A, stk. 1, skal medregnes til den skattepligtige indkomst som kapitalindkomst. I personskattelovens § 4, stk. 1, tilføjes derfor et nyt nr. 15, der omfatter afkast efter pensionsbeskatningslovens § 53 A, stk. 3.

Et negativt afkast af en forsikring kan ikke modregnes i anden positiv kapitalindkomst for forsikringsen ejer. Et negativt afkast kan kun modregnes i positivt afkast fra samme forsikring i samme indkomstår og de følgende 5 indkomstår, jf. den foreslåede bestemmelse i § 53 A, stk. 3. Efter samme bestemmelse kan et negativt afkast kun fremføres til et senere indkomstår, hvis det ikke kan modregnes i positivt afkast i et tidligere indkomstår.

Til § 4

Der er tale om 2 konsekvensændringer.

Efter kildeskattelovens § 43, stk. 2, litra f, kan indkomstskattepligtige udbetalinger efter bl. a. pensionsbeskatningslovens § 50, stk. 4 og 8, efter ministerens nærmere bestemmelse henregnes til A-indkomst. Skatteministeren har fastsat sådanne regler i § 21 i bekendtgørelse nr. 685 af 11. oktober 1990 om opkrævning m.v. af indkomst- og formueskat.

Der er tale om en konsekvensændring som følge af lovforslagets § 1, nr. 6 og 9.

Den anden konsekvensændring består i, at henvisningen til pensionsbeskatningslovens § 46, stk. 2, ændres til § 46, stk. 1. Det skyldes, at pensionsbeskatningslovens § 46, stk. 2, hvorefter bonusudbetalinger kun er afgiftspligtige, hvis udbetalingen sker samlet, når forsikringen bliver virksom, ophæves eller bortfalder, medens andre bonusudbetalinger medregnes som skattepligtig indkomst, blev ophævet ved lov nr. 313 af 16. maj 1990 om ændring af lov om beskatningen af pensionsordninger m.v. (Rate-

forsikring som risikoforsikring, fordeling af pensionsafgift mellem Færøerne og Danmark, bonus m.v.). Efter pensionsbeskatningslovens § 46, stk. 1, gælder reglerne i kapitel 2-3 også beløb, der hidrører fra bonus m.v.

Til § 5

Til nr. 1.

Forslaget er en konsekvens af forslaget § 1, nr. 5 og 9.

Til nr. 2.

Efter forslaget skal forsikringselskaberne efter skatteministerens nærmere bestemmelse foretage årlige indberetninger til skattemyndighederne om livsforsikringer omfattet af pensionsbeskatningslovens § 53 A, stk. 1-3. Herved sikres beskatningen af disse forsikringer.

Der skal foretages indberetning om kapitalværdien af disse livsforsikringer, jf. § 53 A, stk. 2, og om livsforsikringernes afkast, jf. § 53 A, stk. 3.

De indberettede oplysninger vil i stort omfang kunne anvendes direkte i de selvangivelsesforslag, som Told- og Skattestyrelsen udarbejder for lønmodtagere o. lign.

Til nr. 3.

Til brug for indberetningen som foreslået under nr. 2 skal den, der opretter livsforsikringen, over for forsikringselskabet identificere forsikringens ejer (forsikringstager) med bl.a. personnummer.

Til nr. 4.

Indberetningspligten som foreslået under nr. 2 kan kun håndhæves over for forsikringselskaber, der driver deres virksomhed fra et fast driftsted i Danmark. Er en livsforsikring af den i § 53 A, stk. 1-3, nævnte art tegnet i et udenlandsk selskab, vil der ikke blive foretaget indberetning.

Disse forsikringstagere i udenlandske selskaber vil, hvis forsikringen tegnes medens de er bosiddende her i landet, udover den almindelige selvangivelsespligt være omfattet af bestemmelsen i valutabekendtgørelsens § 12, hvorefter valutaindlændinge, der tegner direkte livsforsikring hos forsikringselskaber i udlandet, ved tegningen skal afgive en erklæring herom over for Danmarks Nationalbank. Er forsikringen tegnet på et tidspunkt, hvor forsikringstageren var valutaudlænding, skal erklæringen afgives senest samtidig med den første præmiebetaling efter, at forsikringstageren har skiftet valutarisk status.

De erklæringer, som Nationalbanken modtager efter denne bestemmelse, videregives til Told- og Skattestyrelsen.

Tilfælde, hvor forsikringspræmien på livsforsikringer omfattet af § 53 A kun betales, medens forsikringstageren ikke er fuldt skattepligtig til Danmark, omfattes normalt ikke af erklæringspligten efter valutabekendtgørelsen. Det foreslås derfor, at der indføres en tilsvarende erklæringspligt for disse forsikringstagere.

Herved opnås – på linie med ordningen efter valutabekendtgørelsen – en ekstra sikkerhed for, at også disse livsforsikringer beskattes korrekt.

Underretningen vil i praksis kunne gives i forbindelse med, at den hjemvendende danske statsborger bliver forskudsregistreret første gang.

Til § 6

Det foreslås, at de foreslåede regler om indkomst- og formueskattepligt har virkning for opsparingslignende forsikringsordninger, der oprettes den 18. februar 1992 eller senere. Ordninger, der allerede er oprettet inden lovforslagets fremsættelse, bliver derfor ikke omfattet af de foreslåede regler, idet ophævelsen af henførselsadgangen til beskatning efter § 50 dog gælder for allerede oprettede ordninger. Senere indbetalinger, der foretages til en allerede eksisterende ordning, bliver heller ikke omfattet af de foreslåede regler og ej heller senere tilvækst.

Med oprettelse sidestilles erhvervelse. Køber en person den 18. februar 1992 eller senere en forsikring, der er oprettet før denne dato, bliver vedkommende omfattet af reglerne i § 53 A. De foreslåede regler skal ikke have virkning for forsikring, der er erhvervet den 18. februar 1992 eller senere, hvis den skattepligtiges rettigheder til forsikringen er overgået til den skattepligtige som følge af den tidligere ejers død efter denne dato.

Præmieafgiften afskaffes med virkning for forsikringer, der oprettes den 18. februar 1992 eller senere. Er en forsikring oprettet før denne dato, finder præmieafgiftsreglen dog fortsat anvendelse.

Det foreslås i stk. 2, at ophævelsen af henførselsadgangen for en ordning til beskatning efter § 50 har virkning, uanset hvornår pensionsordningen er oprettet. Det er således fra og med dagen for lovforslagets fremsættelse ikke længere muligt at henhøre allerede oprettede ordninger til beskatning efter § 50.

For ordninger, der inden den 18. februar 1992 er valgt henført til beskatning efter § 50, gælder, at skattefordelene efter § 50 bevares. Skattefordelene efter § 50 bevares således ved indtræden af den fulde skattepligt den 18. februar 1992 eller senere. Endvidere

bevares den reducerede indkomstbeskatning af udbetaling af løbende ydelser fra livsforsikring og pensionskasseordning, som er valgt henført til beskatning efter § 50 inden lovforslagets frasættelse.

Skattefriheden for sumudbetalinger fra livsforsikring, pensionskasseordning, anden livsforsikring, rateopsparing og kapitalpension opretholdes, hvis ordningen inden den 18. februar 1992 er valgt henført til beskatning efter § 50.

Den reducerede indkomstbeskatning af løbende ydelser og skattefriheden for sumudbetalinger gælder kun i det omfang, udbetalingen kan henføres til indbetalinger under § 50-beskatningen.

Efter tilbageflytning til Danmark vil ordningen efter gældende regler igen blive omfattet af lovens kapitel 1 og dermed være formueskattefri.

Bilag

*I dette bilag er (med mindre skrift)
indsat den gældende formulering af de bestemmelser,
der berøres af lovforslaget*

§ 1

I lov om beskatningen af pensionsordninger m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 580 af 7. august 1991, foretages følgende ændringer:

1. I § 1, stk. 1, udgår: », jf. dog § 50, stk. 1, nr. 2«.

§ 1. For pensionsordninger m.v., hvis indhold opfylder betingelserne i kapitel 1, gælder reglerne i kapitel 2-5, jf. dog § 50, stk. 1, nr. 2.

2. § 1, stk. 2 - 3, ophæves.

Stk. 2. Hvis forsikringens ejer, kontohaveren eller medlemmet af pensionskassen ikke er fuldt skattepligtig her til landet, kan den pågældende efter skriftlig aftale med forsikringsselskabet, pengeinstituttet m.v. eller pensionskassen samt arbejdsgiveren, såfremt denne bidrager til ordningen, vælge, at en ordning, der omfattes af § 2, nr. 4, eller §§ 5-13, henføres til beskatning efter § 50. Reglerne i § 50 gælder herefter for bidrag og præmier, der forfalder efter aftalens indgåelse, samt beløb, der efter aftalens indgåelse indbetales på en rateopsparing eller opsparing i pensionsøjemed. Udbetalinger, der svarer til sådanne bidrag og præmier eller indbetalinger, er ligeledes omfattet af § 50.

Stk. 3. Hvis forsikringens ejer eller kontohaveren eller medlemmet af pensionskassen bliver fuldt skattepligtig her til landet, ophører valget efter stk. 2 at have virkning for præmier og bidrag, der forfalder, samt for beløb, der indbetales, efter den fulde skattepligts indtræden. Det samme gælder for udbetalin-

ger, der svarer til sådanne præmier og bidrag eller indbetalinger.

3. § 1, stk. 4, der bliver stk. 2, affattes således: »Skatteministeren eller den, han bemyndiger dertil, kan fastsætte bestemmelser, hvorefter forsikringsselskaber, pensionskasser og andre pensionsinstitutioner samt banker og sparekasser skal betegne policer, kontrakter, vedtægter, medlemsbeviser, kvitteringer og lignende således, at det umiddelbart fremgår, hvilken beskatningsform den pågældende ordning er undergivet.«.

Stk. 4. Skatteministeren eller den, han bemyndiger dertil, kan fastsætte bestemmelser, hvorefter forsikringsselskaber, pensionskasser og andre pensionsinstitutioner samt banker og sparekasser skal

1. gøre forsikringstagere m.v. og kontohavere bekendt med mulighederne for at vælge beskatning enten efter kapitel 2-5 eller efter § 50 og med reglerens nærmere indhold,
2. betegne policer, kontrakter, vedtægter, medlemsbeviser, kvitteringer og lignende således, at det umiddelbart fremgår, hvilken beskatningsform den pågældende ordning er undergivet,
3. foretage den nødvendige opdeling af en forsikring m.v., når beskatningsformen ændres som følge af reglerne i stk. 2 og 3.

4. § 40 A, stk. 3, ophæves.
Stk. 4 bliver herefter stk. 3.

§ 40 A. — — —

Stk. 3. Er en pensionsordning, efter at den fulde skattepligt til Danmark er ophørt, valgt henført til beskatning efter § 50, skal den sam-

lede afgift fordeles således, at Færøerne får den del af afgiften, som vedrører perioden fra den fulde skattepligts indtræden på Færøerne og frem til det tidspunkt, hvor ordningen er valgt henført til beskatning efter § 50. Den øvrige del af den samlede afgift tilfalder Danmark.

Stk. 4. Skatteministeren fastsætter regler om administrationen af ordningen.

5. § 50, stk. 1, affattes således:

»§ 50. Reglerne i stk. 2 – 6 gælder for:

1. pensionskasseordning, der ikke omfattes af kapitel 1, men som opfylder betingelserne i § 3,
2. livsforsikring omfattet af § 53 A, stk. 4, og
3. syge- og ulykkesforsikring, der ejes af den forsikrede.«.

§ 50. Reglerne i stk. 2–8 gælder for:

1. livsforsikring, der ikke omfattes af kapitel 1,
2. livsforsikring, der opfylder betingelserne i kapitel 1, men hvor forsikringens ejer ved ordningens oprettelse har givet afkald på beskatning efter reglerne i afsnit 1,
3. pensionskasseordning, der ikke omfattes af kapitel 1, men som opfylder betingelserne i § 3,
4. livsforsikring og pensionskasseordning, der omfattes af §§ 2 eller 5–7, men som efter § 1, stk. 2, er valgt beskattet efter § 50,
5. anden livsforsikring, der omfattes af kapitel 1, men som efter § 1, stk. 2, er valgt beskattet efter § 50,
6. rateopsparing eller opsparing i pensionsøjemed, der omfattes af kapitel 1, men som efter § 1, stk. 2, er valgt beskattet efter § 50, og
7. syge- og ulykkesforsikring, der ejes af den forsikrede.

6. § 50, stk. 3, ophæves.

Stk. 4-8 bliver herefter stk. 3-7.

Stk. 3. Overstiger de i indkomståret forfaldne præmier eller bidrag til livsforsikringer som nævnt i stk. 1, nr. 1–2, for en person, der er skattepligtig efter kildeskattelovens § 1, eller et selskab eller en forening m.v., der er skattepligtig efter selskabsskattelovens § 1 eller efter lov om beskatning af fonde, visse foreninger og institutter m.v., i alt 5.300 kr., betales en afgift på 40 pct. af det overskydende

beløb. Afgiften tilfalder statskassen. Beløbet på 5.300 kr. reguleres efter reguleringstallet i § 20 i lov om indkomstskat og formueskat for personer m.v. (personskatteloven). Præmier eller bidrag til livsforsikringer, der alene kommer til udbetaling i tilfælde af den forsikredes død eller invaliditet inden forsikringstidens aftalte udløbstidspunkt, medregnes ikke ved opgørelsen af det nævnte beløb. Dette gælder dog kun, hvis forsikringstidens aftalte udløbstidspunkt ikke ligger senere end første policedag efter den forsikredes fyldte 80. år. Skatteministeren fastsætter nærmere regler om beregningen og opkrævningen af afgiften. Afgiften forfalder for personer til betaling på samme tidspunkt og med samme betalingsfrist som 1. rate vedrørende restskatter, jf. kildeskattelovens § 61, og for selskaber og foreninger m.v. på samme tidspunkt og med samme betalingsfrist som indkomstskatten, jf. selskabsskattelovens § 30. Betales afgiften ikke rettidigt, betales en rente på 1 pct. pr. påbegyndt måned fra forfaldsdagen at regne. Renten tilfalder statskassen og kan ikke fradrages ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst. Afgiften og den nævnte rente kan inddrives efter reglerne om inddrivelse af personlige skatter, jf. kildeskattelovens afsnit VII, og af selskabsskatter, jf. selskabsskattelovens § 30. I øvrigt finder skattelovgivningens regler om pligt til at selvangive, straf for urigtig selvangivelse og klageadgang tilsvarende anvendelse på afgiftspligtige præmier m.v. efter dette stykke.

7. I § 50, stk. 4, der bliver stk. 3, udgår 2. pkt.

Stk. 4. Løbende udbetalinger, der bortfalder ved de forsikredes eller pensionsberettigedes død, medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst. For ordninger som nævnt i stk. 1, nr. 4, skal dog kun 70 pct. af udbetalingerne medregnes som skattepligtig indkomst.

8. I § 50, stk. 5, der bliver stk. 4, ændres »stk. 4« til: »stk. 3«.

Stk. 5. Andre udbetalinger end nævnt i stk. 4, såsom udbetaling af kapitalforsikring eller opsparing ved ordningens udløb, udbetaling af tilbagekøbsværdi ved ophævelse af rente- eller kapitalforsikring, udbetaling ved ophævelse af en opsparing og udbetaling af bonus,

medregnes ikke ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst jf. dog § 53 og § 56, stk. 2.

9. § 50, stk. 8, ophæves.

Stk. 8. Bestemmelsen i stk. 4, 2. pkt., anvendes også på en forsikring eller pensionskasseordning, der ved lovens ikrafttræden er omfattet af § 1, stk. 1, litra d, nr. 3, i lov om beskatningen af renteforsikringer m.v., uanset om forsikringen eller pensionskasseordningen opfylder de almindelige betingelser i §§ 2-5. For den del af udbetalingerne, der hidrører fra indbetalinger efter denne lovs ikrafttræden, gælder bestemmelsen dog kun med tilsvarende begrænsninger, som er fastsat for adgangen til fremtidig indbetale til en af § 7 omfattet forsikring, jf. § 7, stk. 2. Bestemmelsen gælder heller ikke udbetalinger fra en ordning, hvor der efter lovens ikrafttræden er foretaget ændringer, der ikke kan forenes med lovens almindelige regler for en sådan ordning, jf. § 31.

10. § 53, stk. 2, ophæves.

§ 53. ---

Stk. 2. Det samme gælder ved udbetaling af en rateopsparing i pensionsøjemed, i det omfang ordningen hidrører fra indbetalinger, der er foretaget, efter at ordningen efter § 1, stk. 2, er valgt henført til beskatning efter § 50.

11. Efter afsnit II indsættes som nyt afsnit:

»Afsnit II A

Indkomst- og formueskattepligtige forsikringsordninger m.v.

§ 53 A. Reglerne i stk. 2 - 5 gælder for:

1. livsforsikring, der ikke omfattes af kapitel 1, og
2. livsforsikring, der opfylder betingelserne i kapitel 1, men hvor forsikringens ejer ved ordningens oprettelse har givet afkald på beskatning efter reglerne i afsnit 1.

Stk. 2. Ved opgørelsen af den skattepligtige formue medregnes kapitalværdien af en livsforsikring, som er omfattet af stk. 1. Formueskattepligten påhviler ejeren af forsikringen eller den, der efter ejerens død i henhold til bestemmelserne i policen m.v. er berettiget til udbetaling af forsikringen.

Stk. 3. Ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst medregnes afkastet af livsforsikring, som er omfattet af stk. 1. Indkomstskattepligten påhviler ejeren eller den, der efter ejerens død i henhold til bestemmelserne i policen m.v. er berettiget til udbetaling af forsikringen. Afkastet opgøres som forskellen mellem på den ene side forsikringens kapitalværdi ved indkomstårets udgang med tillæg af udbetalinger i årets løb og på den anden side forsikringens kapitalværdi ved indkomstårets begyndelse og med tillæg af indbetalinger i årets løb. Et negativt afkast af en forsikring kan kun modregnes i indkomstårets og de følgende 5 indkomstårs positive afkast af samme forsikring. Et negativt afkast kan kun fremføres til et senere indkomstår, hvis det ikke kan rummes i positivt afkast i et tidligere indkomstår.

Stk. 4. Livsforsikringer, der alene kan komme til udbetaling i tilfælde af den forsikredes død eller invaliditet inden forsikringstidens aftalte udløbstidspunkt, såfremt dette aftalte udløbstidspunkt ikke ligger senere end første policedag efter den forsikredes fyldte 80. år, behandles efter reglerne i § 50.«

12. I § 55 ændres »§ 50, stk. 4 og 8,« til: »§ 50, stk. 3, og § 53 A, stk. 3,«.

§ 55. Indkomstskattepligten i henhold til § 20, § 46, stk. 1, § 49, stk. 2, § 50, stk. 4 og 8, og § 53 påhviler ejeren eller den, der efter ejerens død i henhold til bestemmelserne i policen m.v. er berettiget til de pågældende udbetalinger.

§ 2

I lov om en realrenteafgift af visse pensionskapitaler m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 541 af 10. juli 1991, foretages følgende ændring:

Efter § 5 indsættes som ny paragraf:

»§ 5 A. Livsforsikringsselskaber omfattet af § 2, stk. 1, nr. 1, er ikke afgiftspligtige af den del af formueafkastet, som kan henføres til forsikringer omfattet af pensionsbeskatningslovens § 53 A, stk. 1 - 3. Afgiftsgrundlaget ned sættes med den procentdel, der svarer til forholdet mellem livsforsikringshensættelserne for livsforsikringer omfattet af pensionsbeskatningslovens § 53 A, stk. 1 - 3, og de samlede livsforsikringshensættelser ved afgiftsårets udløb.

Stk. 2. Ved beregningen af nedsættelsen efter stk. 1 ses der ved fastsættelsen af afgiftsgrundlaget og livsforsikringshensættelserne bort fra den del, der vedrører opsparing i investeringsfonds. Er forsikringer omfattet af pensionsbeskatningslovens § 53 A, stk. 1 – 3, tilknyttet investeringsfonds, forhøjes nedsættelsen efter stk. 1 med disse forsikringstageres andele af hele afgiftsgrundlaget for hver af de pågældende investeringsfonds.

Stk. 3. Den nedsættelse af afgiftsgrundlaget, der opnås i medfør af stk. 1 og 2, fragår i afgiftsgrundlaget inden nedsættelse efter § 6. Ved beregningen af nedsættelse efter § 6 fragår nedsættelsen efter stk. 1 og 2 i det afgiftspligtige afkast og lægges til det afgiftsfrie afkast.«.

§ 3

I lov om indkomstskat og formueskat for personer m.v. (personskatteloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 582 af 7. august 1991, som ændret ved § 1 i lov nr. 895 af 21. december 1991, foretages følgende ændring:

I § 4, *stk. 1*, indsættes efter nr. 14:
»15) afkast efter pensionsbeskatningslovens § 53 A, stk. 3.«.

§ 4

I lov om opkrævning af indkomst- og formueskat for personer m.v. (Kildeskat), jf. lovbekendtgørelse nr. 595 af 15. august 1991, som ændret ved lov nr. 896 af 21. december 1991, foretages følgende ændring:

I § 43, *stk. 2, litra f*, ændres »§ 46, stk. 2, og § 50, stk. 4 og 8,« til: »§ 46, stk. 1, og § 50, stk. 3,«.

§ 43. — — —

- f) Indkomstskattepligtige udbetalinger som nævnt i § 20, stk. 1-2, § 46, stk. 2, og § 50, stk. 4 og 8, i lov om beskatningen af pensionsordninger m.v.

§ 5

I skattekontrolloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 551 af 9. juli 1991, foretages følgende ændringer:

1. I § 8 B, *stk. 1, nr. 3*, ændres »§ 50, stk. 1, nr. 3-4, og stk. 8« til: »§ 50, stk. 1, nr. 1«.

§ 8 B. — — —

- 3) udbetalinger hidrørende fra forsikringer som nævnt i §§ 2, 5, 7, 8, 9 og 50, stk. 1, nr. 3-4, og stk. 8, i nævnte lov, herunder om påbegyndelse af og ændringer i sådanne udbetalinger,

2. I § 8 B, *stk. 1*, indsættes efter nr. 3 som nyt nummer:

»4) kapitalværdien og afkast af livsforsikringer omfattet af § 53 A, stk. 1-3, i nævnte lov,«.

Nr. 4-7 bliver herefter nr. 5-8.

3. I § 8 B, *stk. 4*, ændres »afsnit I eller II« til: »afsnit I, II eller II A«.

Stk. 4. Den, der opretter en forsikring eller pensionsordning, der er omfattet af afsnit I eller II i lov om beskatningen af pensionsordninger m.v., skal til de oplysningspligtige give oplysninger, herunder om CPR-nr., til identifikation af forsikringens eller pensionsordningens ejer (forsikringstager), som er nødvendige til opfyldelse af indberetningspligten, samt godtgøre rigtigheden af de afgivne oplysninger. Skatteministeren fastsætter nærmere regler herom.

4. I § 8 B indsættes efter stk. 6:

»*Stk. 7.* Personer, der er skattepligtige efter pensionsbeskatningslovens § 53 A, stk. 1-3, af livsforsikringer tegnet i forsikringsselskaber, der ikke driver forsikringsvirksomhed fra et fast driftssted i Danmark, skal afgive en erklæring om forsikringer efter skatteministerens nærmere bestemmelse til den kommunale skattemyndighed i den kommune, hvor den pågældende bor. Erklæringen skal kun afgives, hvis forsikringen er tegnet på et tidspunkt, hvor forsikringstageren ikke var fuldt skattepligtig til Danmark. Erklæringen skal afgives inden udløbet af selvangivelsesfristen for det første indkomstår efter den fulde skattepligts indtræden, og erklæringen skal indeholde oplysninger til identifikation af forsikringens ejer (forsikringstager), forsikringsselskabet og forsikringspoliceen.«.